

Complexnummer: 523901

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

de Nieuwe Kapelle

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

523902, 523903, 523904

Woonplaats

Herveld

Gemeente

Overbetuwe

Provincie

Gelderland

Hoofdadres van hoofdobject

Tielsestraat 136, 6674 AD Herveld

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex genaamd 'de Nieuwe Kapelle' gebouwd laatste kwart 19de eeuw, bestaat uit drie beschermden onderdelen:

- LANDHUIS (A)
- KOETSHUIS (B)
- INRIJHEK (C)

Omschrijving

Verhoogd gelegen, statig landhuis in een aan de neo-renaissance verwante bouwstijl, daterend uit het laatste kwart van de 19e eeuw en gebouwd door aannemer W. van Boeijen (1826-1874). Het pand is gelegen aan de noordzijde van de Tielsestraat in Herveld en wordt door een parkachtige tuin waarin oude bomen, (met toegangshek op bruggetje over smalle greppel), van deze belangrijke verbindingsweg tussen Andelst en Slijk-Ewijk/Valburg gescheiden. De naamgeving aan het huis bestond reeds in 1887, toen de topografische kaart van Gelderland verkend werd. Het pand heeft verscheidene functies en bewoners gekend zoals notaris- en gemeentehuis en voorts heeft het dienst gedaan als ambtswoning van burgemeester H.L. s'Jacob tussen 1939 en 1946 en van burgemeester G.A.F. baron van Lynden. Aan de achterzijde van het pand is links een voormalig koetshuis gelegen met de nok

haaks op het huis gesitueerd.

Waardering

- Van architectuurhistorisch belang als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een landhuis in een van de neo-rennaissance afgeleide bouwstijl. Met het vrijliggende koetshuis en het, het perceel afsluitende, hekwerk vormt het te samen een gaaf ensemble.
- Van stedenbouwkundig belang vanwege zijn (verhoogde) ligging aan de Tielsestraat en de relatie met de complexonderdelen.
- Van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een ontwikkeling van een landhuis in het buitengebied dat door diverse bewoners en functies een sociaal-historische afspiegeling is van een dorpsgemeenschap

Monumentnummer*: 523902

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 20335/24

*Monumentnaam***

De Nieuwe Kapelle

Complexnummer

523901

Complexnaam

de Nieuwe Kapelle

*Woonplaats**

Herveld

*Gemeente**

Overbetuwe

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Tielsestraat

*Nr**

136

*Toev.**

*Postcode**

6674 AD

*Woonplaats**

Herveld

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

VALBURG

*Sectie**

H

*Kad. object**

256

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

Rechthoekig Landhuis (A) met twee bouwlagen op souterrain, gedekt door een afgeplat omlappend schilddak, belegd met gesmoorde oud hollandse pannen. Op het met mastiek afgeplatte deel bevinden zich op de hoeken lage gemetselde schoorstenen (rechts voor is deze vernieuwd). In de dakschilden zijn op diverse plaatsen kleine dakramen ingezet. Aan de achterzijde bevindt zich bovendien een groot liggend modern dakvenster.

De gevels zijn in schoon metselwerk opgetrokken (kruisverband) met een omlopende natuurstenen plint (ter plaatse van de serre is deze gecementeerd). De gevels worden beëindigd door een houten hoofdgestel met uitkragende, geprofileerde kroonlijst, welke door consoles gedragen wordt. De consoles zijn fraai gesneden in de vorm van mascarons en ondersteunen de geprofileerde bakgoot. Alle gevelopeningen hebben afsluitingen met segmentboogvormige strekken en zijn in aanleg voorzien van smalle 2x(1+2)-ruits schuiframen, uitgerust met persiennes en houten lekdorpels tenzij anders vermeld. De (in sommige gevallen herstellende) raamindelingen op de bel-etage zijn voorzien van voorzetramen.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL telt vijf vensterassen waarvan de middelste, onder een inpandig portiek waarboven een balkon, de entreepartij bevat. Een 4-tredige natuurstenen trap leidt via een bordes naar de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(vleugel)paneel deuren met diamantkopvormige ornamenten, binnen gesneden kozijn en met bovenlicht, voorzien van achterliggend siersmeedwerk. Het kozijn rust op hardstenen neuten en dito dorpel. Het balkon wordt door een kroonlijst, ondersteund door geprofileerde M-vormige korbelen, en door gecanneluurde pilasters ter weerszijden van de portiek, gedragen. De pilasters staan op de muurdammen die de eerder genoemde trap inklemmen.

Het balkon is voorzien van een houten balustrade en sier-smeedijzeren balusters met filigraine beëindiging. Hierachter openslaande meerruits balkondeuren. Aan weerszijden van deze centrale as, twee vensterassen als genoemd. Rechts is, ten opzichte van de rooilijn van de voorgevel, de linker zijkant van de (versteende) serre te zien.

De LINKER ZIJGEVEL bevat boven drie kelder(stolp)ramen twee vensterassen als genoemd. De asymmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL bevat drie vensterassen. De middelste bestaat uit de achteringang en bevat een (vleugel)paneel deur die uitkomt in de centrale gang. Het gedeelte bovenlicht is hier verstoken van sier smeedijzerwerk. Op de verdieping komen excentrische van de centrale as, gekoppeld drie in vorm afwijkende rondboograampjes voor. De linker as bevat begane gronds een enkele paneeldeur voor het personeel, die direkt aansluit op de keuken. Onder het kleine toiletraampje uiterst links, komt een uit kraalprofiel delen bestaande aanbouw (oorspronkelijke toilet van het personeel) onder een lessenaarsdak voor, waarvan de deur haaks op de gevel staat. Het raam op de verdieping is van het eerder beschreven type evenals de ramen rechts in de gevel die tot het standaardtype behoren. Beide deuren in deze achtergevel hebben een voorliggende stoep, respectievelijk bepleisterd en gemetseld. De RECHTER ZIJGEVEL is in aanleg overeenkomstig de linker zijgevel ingedeeld. Ter plaatse van de linker vensteras is een latere éénlaags serre aangebouwd (aanhelingen in het metselwerk). Deze serre is geplaatst op een opengewerkte bepleisterde onderbouw, met in de drie zijden fraai geprofileerde, getoogde openingen. Aan de voorzijde leidt een houten trap naar openslaande terrasdeuren (vormgegeven als zgn. melkmeisje) en in de zijgevel bevindt zich rechts een enkele paneeldeur met bepleisterd bordes. Links hiervan een drieledig raam. Alle bovenlichten zijn in (modern) glas-in-lood uitgevoerd. Boven de vensters een omlopende waterlijst met blokvormige vertanding, waarboven de gevel met een borstwering van het bovenliggende balkon, zijn opgehoogd. Op het balkon sluiten dubbele balkondeuren aan met verzaagde persiënnes.

Het INTERIEUR bezit opmerkelijk waardevolle onderdelen als geornamenteerde stucplafonds (met uitzondering van de voorkamer rechts), nagenoeg alle bewaard gebleven paneeldeuren, alsook een dubbel stel (beglaasde en gesloten) serre deuren en binnen-schuifluiken achter de lambrizing. De centrale gang bezit behalve marmeren vloertegels een geornamenteerd stucplafond met perklijst en sierstucwerk boven de getoogde doorgang, een halfslagtrap met bijzonder fraai bewerkte trappaal. De bijkeuken verkeert in redelijk oorspronkelijke staat en bezit twee type vloertegels, een hardstenen gootsteen alsook een koperen pomp en muurkast. Een steektrap leidt naar de zolderverdieping met schenkelspanten.

Waardering

LANDHUIS gebouwd laatste kwart 19de eeuw.

- Van architectuurhistorisch belang als goed in en gaaf bewaard voorbeeld van een statig sober uitgevoerd landhuis in een aan de neo-renaissance verwante bouwstijl, dat in zijn verschijningsvorm in in- en exterieur karakteristiek is voor de bouwperiode.

- Van stedenbouwkundig belang vanwege zijn (verhoogde) ligging aan de Tielsestraat en de relatie met de complexonderdelen.
- Van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een ontwikkeling van een landhuis in het buitengebied dat door diverse bewoners en functies een sociaal-historische afspiegeling is van een dorpsgemeenschap.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 523903

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 20335/24

*Monumentnaam***

De Nieuwe Kapelle

Complexnummer

523901

Complexnaam

de Nieuwe Kapelle

*Woonplaats**

Herveld

*Gemeente**

Overbetuwe

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Tielsestraat

*Nr**

136

*Toev.**

*Postcode**

6674 AD

*Woonplaats**

Herveld

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

VALBURG

*Sectie**

H

*Kad. object**

256

Appartement

Grondperceel

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

KOETSHUIS (B). Op het achtererf staat links het voormalige koetshuis met paardestallen op een rechthoekig grondplan. De bakstenen gevels (kruisverband) zijn voorzien van uitgemetselde hoekpilasters. De kap is een, met gesmoorde oud hollandse pannen belegd schilddak en bezit op de nok en kepers Hollandse vorsten.

In de VOORGEVEL, die ten opzichte van de voorgevel van het hoofdhuis ver naar achter ligt, komen opgeklampte segmentboogvormige deuren voor onder een dito boog met 1 1/2 steens strek. Ter weerszijden bevindt zich een gietijzeren, half rond beëindigd stalraam met vorktracering, waarboven uitgemetselde siermetselwerk als een soort guirlande. De LINKER ZIJGEVEL, bevat links en rechts een standaardtype raam met guirlande met in het midden een rondvenster met margietraam, gevat in een rollaag.

De inrijdeuren in de de ACHTERGEVEL zijn dichtgezet en ter plaatse is een opgeklampte deur aangebracht ten behoeve van een paardenbox. Links is een getoogde staldeur aanwezig. Rechts komt een rondboogvormig meerruuts stalraam voor onder een rollaag.

Alleen in de RECHTER ZIJGEVEL bevindt zich een opgeklampte deur onder een zg. oeil de boeuf in bloemmotief. Links komt een rondraam voor en rechts een rechtgesloten beluikt venster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

- Van architectuurhistorisch belang als goed voorbeeld van een 19e eeuwse koetshuis bij een landhuis.
- Van stedenbouwkundig belang vanwege de (verhoogde) ligging aan de Tielsestraat en de relatie met de complexonderdelen.
- Van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een ontwikkeling van een landhuis in het buitengebied dat door diverse bewoners en functies een sociaal-historische afspiegeling is van een dorpsgemeenschap.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Monumentnummer*: 523904

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 20335/24

Monumentnaam**

De Nieuwe Kapelle

Complexnummer

523901

Complexnaam

de Nieuwe Kapelle

Woonplaats*

Herveld

Gemeente*

Overbetuwe

Provincie*

Gelderland

Straat*

Tielsestraat

Nr*

136

Toev.*

Postcode*

6674 AD

Woonplaats*

Herveld

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

VALBURG

Sectie*

H

Kad. object*

256

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Het van ijzeren spijlen voorziene INRIJHEK (C) is afgehangen tussen twee hoog opgemetselde kolommen, opgesteld in het midden van de stenen brug die is geslagen over een smalle sloot. De spijlen van de vleugeldeuren zijn gevat tussen twee regels met windverband en geplaatst tussen hoger oprijzende spijlen die alle van pieken zijn voorzien. Ter weerszijden van de kolommen bevinden zich ijzeren wangen met decoratief patroon waarvan de pieken buiten de begrenzing steken. Op de kolommen zijn (moderne) lantaarns opgesteld.

Waardering

Inrijhek. - Van architectuurhistorische waarde als goed bewaard gebleven inrijhek passend bij de stijl en de allure van het landhuis.

- Van stedenbouwkundig belang vanwege de ligging aan de Tielsestraat en de relatie met de complex-onderdelen.

- Van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een ontwikkeling van een landhuis met inrijhek in het buitengebied, dat door diverse bewoners en functies een sociaal-historische afspiegeling is van een dorpsgemeenschap.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Hek